

SUNUŞ

Sanayi İnkılâbı'nın başladığı 19. yüzyıl başından beri dünyada enerji kaynaklarına sahip olabilme veya bunlara güvenli ve sürekli erişim uluslararası politikanın en önemli konularının başında gelmektedir. Birincil enerji üretiminde en büyük paya sahip olan kaynaklar sırasıyla petrol, kömür ve doğal gazdır. Dünya üzerinde tüketilen enerji kaynaklarının dağılımına bakıldığında, tüketimin 2/3'ten fazlasının kömür, petrol, doğal gaz gibi kısıtlı fosil yakıtlardan elde edildiği görülmektedir. Günümüzde enerji üretiminde en büyük pay %87'lik oranla tükenecek olan yakıtlardan, geriye kalan %13'lük pay ise, nükleer enerji ve yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlanmaktadır.

Realist ve Neo-Realist kuramlara göre savaş, dış politika araçlarının arasındadır ve silahlı toptan muharebe olarak değerlendirilmektedir. Yapılan askerî operasyonlar görünürde başka gerekçelerle açıklanırken, arka planında enerji kaynaklarının yattığını askerlerin işgal ettikleri bölgelere ayak basar basmaz enerji kaynaklarının haritasını çıkarmaya çalışmalarından da anlaşılmaktadır. Günümüzün gelişmiş ülkelerinin birçoğu kalkınmışlıklarını enerji bölgelerine yaptıkları müdahale ve işgallere borçludurlar. Gelecekte de enerji kaynak ve nakil hatlarını kontrol eden güçler süper güç tanımını sürdürürken, diğer devletler bu özelliklerini devam ettiremeyeceklerdir.

I. Dünya Savaşı'ndan itibaren dünya üzerinde meydana gelen çatışmaların görünürdeki sebepleri bir yana, arka planında gelişmiş devletlerin enerji rezervlerine sahip olma yahut enerji nakil güzergâhlarını kontrol altında tutma isteklerinin olduğu görülmektedir. İnsanların ihtiyacının karşılanmasında ve kalkınmadaki rolü göz önüne alındığında, devletler arasında yaşanan siyasi krizlerin ve devlet dışı silahlı aktörler arasındaki çatışmaların enerji kaynaklarının bulunduğu bölgelerde yoğunlaştığı gözlenmektedir.

Konunun önemine ve bu alana yönelik artan merakla istinaden, dergimizin bu sayısında Avrasya bölgesinde enerji ve bunların nakil konuları üzerine hazırlanan makalelerde uluslararası ilişkiler bölümlerinden akademisyenler, konunun farklı boyutlarını ele alıp tartışılmakta, bu çerçevede birçok soruya cevap aramaktadır.

Dr. Öğr. Üyesi Cemal KAKIŞIM tarafından hazırlanan “Avrupa’ya Ulaşan Alternatif Enerji Nakil Hattı: Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Projesi” isimli makalede enerjiye ihtiyaç duyan gelişmiş Avrupa kıtasının ihtiyaçları için Türkiye güzergâhının önemi irdelenmektedir.

İkinci makalede Dr. Öğr. Üyesi Ekrem Yaşar AKÇAY “Müzakere Sürecinden Günümüze Türkiye’nin Avrupa Birliği Enerji Politikasına Uyumu” isimli makalesinde Avrupa Birliği ve Türkiye arasında müzakere sürecinde enerji uyumu ile ilgili konulara açıklık getirmeye çalışılmıştır.

Dr. Öğr.Üyesi Esmе ÖZDAŞLI, “Bir Dış Politika Aracı Olarak Azerbaycan’ın Enerji Güvenliği ve Politikası” başlıklı çalışmasında, bağımsızlığını yakın tarihte kazanan Azerbaycan’ın sahip olduğu enerji kaynaklarını dış politika aracı olarak nasıl kullanmaya çalıştığı irdelenmektedir.

Dr. Öğr.Üyesi Haktan BİRSEL, “Enerji İşbirliği Temelli Çin’in Yeni Güvenlik Yaklaşımı ve Çin-İran Stratejik Düzleminde Etkili Adımlar” başlıklı makalesinde, dünyanın yeni güç odaklarından Çin’in İran ile enerji işbirliği üzerinden güvenlik yaklaşımlarına cevap aramaktadır.

Doç.Dr. Yalçın SARIKAYA ve Hanzade COŞKUN, “Kritik Enerji Altyapısı Güvenliği Bakımından Türkiye: Kavramlar, Kurumlar, Analiz” başlıklı makalelerinde Türkiye ve enerji güvenliği konusunda teorik çerçeve açısından bir analiz yaparak çeşitli sorulara cevap aramaktadır.

Son olarak Dr. Öğr. Üyesi Özlem DEMİRKIRAN, “Bölgesel İşbirliği ve Barışın Tesisinde Enerji Boru Hatlarının Rolü Olabilir Mi? Rusya-Trans-Kore Doğalgaz Boru Hattı Örneği” başlıklı çalışmasında enerji nakil güvenliğinin bölgesel barışa katkısını Rusya-Trans-Kore boru hattı örneği üzerinden tahlil etmektedir.

Zengin bir içerikle hazırlamaya çalıştığımız "Avrasya Bölgesinde Enerji Güvenliği" sayımızın akademisyenler, araştırmacılar ve bu konulara özel ilgi duyan herkes için verimli bir kaynak olacağı temennisiyle iyi okumalar dilerim.

Prof. Dr. Timuçin KODAMAN
Sayı Editörü